

Пешгузорӣ ва муқаддам шумурдани ақл бар далели шаръӣ

Аз натиҷаи гуфтугӯи Нӯҳ алайҳиссалом бо писараш дарк менамоем, ки ҳар касе, ки ақлашро аз далели шаръӣ муқаддам медонад, ҳалок мегардад. Нӯҳ алайҳиссалом бар асоси ваҳйи илоҳӣ сухан мекард, аммо писараш бошад, бар асоси ақл сухан мекард, ки дар натиҷа писараш аз ҷумлаи ғарқшудагон ва ҳалокгаштагон гардид.

Аллоҳ таъоло аз ин гуфтугӯ ба мо хабар дода мефармояд: **”Нӯҳ фарзандашро, ки дар каноре буд, фарёд кард: “Эй фарзандам, ҳамроҳи мо савор шав ва бо кофирон мабош!” (Фарзандаш) гуфт: “Ба зудӣ ба кӯҳе паноҳ мебарам, ки маро аз об ҳифз мекунад.”** (Ин така бар ақл аст, ки таъкид мекунад, ки агар болои кӯҳ барой, ғарқ намешавӣ). **Нӯҳ алайҳиссалом гуфт: “Имрӯз ҳеҷ ниғаҳдорандае дар баробари фармони Аллоҳ нест, магар касе, ки Аллоҳ бар ӯ раҳм кунад”.** (Ин така бар ваҳй аст). **Ва (ногоҳ) мавҷ дар миёни он ду ҳоил (парда) шуд, пас ӯ аз ғарқшудагон гардид.”** (Ин амал натиҷаи пеш гузоштан ва муқаддам шумурдани ақл бар ваҳйи илоҳист).

Пас ҳар касе, ки ақлашро бар далелҳои Қуръон ва суннати саҳеҳ пеш гузорад, дар зулматҳои баҳрҳои хоҳишоти нафс ва бидъатҳо ғарқ мешавад. Инчунин агар касе, ки бар асоси ақл муҳолифат бо шаръро дошта бошад ва ақлро одати худ гирад, яъне ақлро мояи тасмим ва асос бигирад, пас дар қалбаш имон қарор намегирад.

(Баргирифта аз каломи Шайхул ислом Ибни Таймия раҳимаҳуллоҳ.)

Тарҷумон: Шаҳобиддин Солиҳ